

*Pozdrav pravoslavnog arhijerejskog namjesnika zagrebačkog protojereja
o. Jovana Nikolića*

Po nalogu pravoslavnog mitropolita zagrebačko-ljubljanskog g. Jovana imam čast i priyatnu dužnost da pozdravim ovaj uvaženi skup teologa i pastoralnih radnika sestrinske Rimokatoličke crkve u Hrvata – na čelu s velikim kancelarom Bogoslovskog fakulteta i primasom kardinalom Franjom Kuharićem, ocima nadbiskupima i biskupima – sveštenike oba reda, redovnica i redovnike, bogoslove, katoličke intelektualce i sve goste.

Zahvaljujemo organizatorima Tjedna, Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu na pozivu i ujedno vam čestitamo 25-godišnjicu održavanja i postojanja ovih teološko-pastoralnih tečajeva na kojima se, eto već četvrt stoljeća tako uspješno prezentuje teološka misao, duhovnost, kultura i pastoralna dostignuća vaše Crkve!

Ovogodišnja središnja tema Tjedna je izuzetno aktualna, posebno u kontekstu jubilarne Ćiril-metodijске godišnjice. Doista, savremena Crkva na našem prostoru mora još prodornije da reafirmira one duhovne vrijednosti koje će dati cijelokupnim kulturnim pregnućima i našoj civilizaciji pravi smisao i konačni cilj!

Želimo uspješan rad i obilje Božjeg blagoslova!

*Pozdrav predstavnika Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove u Zagrebu
oca P. Belića*

Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove u Zagrebu srdačno pozdravlja Teološko-pastoralni tijedan, koji se ove godine održava već 25. put. Pozdravlja i ovu temu. Kultura je veliki Božji dar čovjeku, tj. i čovjeku pojedincu i ljudskoj zajednici, maloj, velikoj, sveopćoj. Nek se čovjek tim darom služi, nek pri tom obdržava što treba obdržavati, te tako napreduje i raste prema svom konačnom Cilju. Neka čovjek kulturom raste u Kristu kao živa loza u životu Trsu, koji je prihvatio i oplemenio sve što je čovjekovo, jer upravo time – kako to kršćanin shvaća – daje kultura čovjeku ono najveće što mu ona može dati, a čovjek je svjesno povezuje s njezinim najdubljim i skroz svojevrsnim temeljem, osmišljenjem i dometom. I zato baš svećenik – kao onaj koji je svoj život učio u to da po njemu Krist otajstveno živi u Crkvi i svijetu – ne samo može nego mora imati oka i srca za kulturu, te po tom i spremne ruke za kulturni rad.

Sa skromnim ponosom – dakako ne bez potrebnog osjećaja za iskrenu kritiku nas samih – uočavamo da povijest potvrđuje tu vezu između svećenika i kulture. Dosljedno tomu, i sadašnjost i budućnost imaju pravo očekivati i nadati se.

Pozdravna riječ predstavnika Teologije u Splitu Marina Barišića

Čast mi je što mogu u ime studenata i profesora Teologije u Splitu – koja je trajno afilirana Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu – pozdraviti ovaj jubilarni XXV. teološko-pastoralni tjedan. U prvom redu pozdravljam uzoritog gospodina kardinala Franju Kuharića, oce biskupe, provincijale, braću svećenike, predstavnike braće pravoslavaca, protestantskih zajednica i muslimana i sve prisutne.

Tema „Kršćanstvo i kultura kao zadatak suvremene Crkve” korak je a možda i zaokret u pravom smjeru i u pravom trenutku. Poslije nezaboravnog slavlja Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata, uz 1.100. obljetnicu smrti sv. Metoda, sjećajući se mladih misionara, prvaka kršćanske inkulturacije na našim prostorima, u godini mladih gledamo u budućnost.

Kršćanstvo kao natkulturološka stvarnost, ali istodobno univerzalno otvorena svim kulturama, ne stari, jer u svom dinamizmu nosi trajnu mladost. Dinamizmom te mladosti, inkulturacijom kršćanstva u Hrvata, ne samo da se kultura Hrvata pomladila nego je kršćanstvom zapravo rođena. Koliko je god kršćanstvo bilo odlučujuće za našu povijest, ono je još važnije za naše sada i za budućnost na ovim prostorima.

Kristovo utjelovljenje – utjelovljenje Riječi Božje – model je nastavljanja inkulturacije i za naše sada na ovim prostorima.

Organizatorima čestitamo na zanimljivoj i dobro odabranoj temi, a našim predavačima unaprijed zahvaljujemo. Očekujemo od ovog Teološko-pastoralnog tjedna osvježenje i obogaćenje za našu praksu.

Pred kratko vrijeme Teologija u Splitu svečano je proslavila 50. obljetnicu smrti velikog kulturnog djelatnika svjetskog glasa don Frane Bulića. Proslavi se pridružio i Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu u osobi dekana Bonaventure Dude, kojemu i ovom prilikom na tomu zahvaljujemo.

Želim svima mnogo uspjeha u radu!

Pozdrav u ime Visoke bogoslovne škole u Makarskoj

Drago mi je da u ime Franjevačke visoke bogoslovije u Makarskoj mogu pozdraviti sve vas svećenike – okupljene na ovom Tjednu sa svih strana „Lijepe naše” i iz ostalih krajeva – provincijale, biskupe, nadbiskupe i Vas, uzoriti oče kardinale, u kome gledamo vodu naše domovinske Crkve. Na poseban način pozdravljam organizatore i predavače na ovom Tjednu, koji pokušavaju zahvatiti izvornost i stvarnost kršćanske kulture na ovom našem području. Pozdravljam vas u ovom jubilarnom Tjednu u ime Škole koja je preko jednoga svoga člana doprinijela stvaranju ovih pastoralnih tjedana i koja je svojedobno preuzela brigu za tiskanje prvog objavljenog zbornika radova s ovih tjedana.

Uz tematiku Tjedna „Kršćanstvo i kultura kao zadatak suvremene Crkve” neće te mi zamjeriti da kao predstavnik, koji iz malog gradića dolazi u velegrad, ali isto tako i kao naslijednik tradicije ustanove kojoj pripadam, upozorim na posebnu važnost i značenje pučke religiozne kulture u našem narodu. Tu nam kulturu prene-

soše jednostavni seoski župnici, popovi latinaši i glagoljaši, za koje se možda u šali znalo reći da znaju čitati samo iz svoga misala. Prenešoše je brojni redovnici, od kojih mnogi i nisu znali drugog pisma osim hrvatskoga – glagoljice na otocima i u primorju i bosančice u prostranoj franjevačkoj „redodržavi“. Dičimo se naobraženim biskupima: Strossmayerom, Vrhovcem, Dobrilom i Straticom, da spomenemo samo neke, ali ne smijemo zaboraviti ni jednostavne svećenike sa širinom jednog Kačića, u lance „pod olovom“ sapetog domoljuba Grabovca, s više od 60 izdanja „Gospina plača“ pjesnika Kneževića, simpatičnog popa glagoljaša Martina, koji vjerojatno nije imao ni papira da zabilježi svoj bol poslije Krbavske bitke, pa izljev svoje duše upisa u liturgijsku svetu knjigu, gdje najbolje i pristaje.

U posaborskoj Crkvi vrijede ista pravila: biskup, teolog, gradski i seoski župnik u prenošenju religiozne kulture imaju svaki svoje vlastito mjesto. Znanost, u istraživačkom smislu, Crkvi može izmaknuti ispod ruke, i za tim ne treba žaliti; kultura međutim, i danas ostaje značajka kršćanstva. Osoba postaje kršćanin krštenjem. Kultura postaje kršćanskom unošenjem u nju kršćanskih vrednota. A na to je pozvan svaki svećenik. U nadi da će i ovaj skup dati novi poticaj obogaćenju kršćanske kulture u svim zajednicama, u koje ćemo se poslije njega vratiti, želim svima plodan i blagoslovljjen rad.

Pozdrav predstavnika Visoke bogoslovske škole u Rijeci Antonu Benvinu

U ime bogoslova, profesora i uprave Visoke bogoslovske škole u Rijeci pozdravljam ovaj ugledni zbor pastoralnih djelatnika i predavača, upravu Dječačkog sjemeništa, vodstvo Tjedna i naše natpastire.

Radost je naša ove godine to veća što je jubilarni XXV. teološko-pastoralni tjedan odnosu kršćanstva i kulture posvećen u povodu visoke 1100. obljetnice preminuća sv. Metodija, koji je svojim talentom i pregalaštvom zadužio sve slavenske narode, a u Hrvata osobito one strane gdje se od njegovih do naših dana čuvala, gajila i od napadaja sa strane branila starohrvatska riječ u ruhu glagoljice – koju vidimo ovdje istaknutu na zastoru – izrazom se čuvala istovjetna s onom koja odjevkivaše po crkvama slavenskog Istoka od Baltika do Pacifika, od Sjevernog ledenog do Crnoga mora.

Mislim da povorke pokojnih popova glagoljaša kliču danas od veselja jer vide da je vrijedilo, da se trud isplatio, da se samo upornošću postižu pravi plodovi. Raduju se njihove kosti satrvene.

Čestitajući organizatoru, Katoličkom bogoslovnom fakultetu zagrebačkom, početak srebrnog XXV. tjedna, želim da se plodovi njegovi šire daleko, da po dobru i vrijednu, po kulturi koja svijet uljuđuje, posluže napretku ne samo vjernih nego i drugih ljudi koji s nama zajedno žive.

*Pozdrav dr. Josipa Horaka, predstavnika Saveza baptističkih crkvenih općina
u Jugoslaviji*

Ćaša Uzoritosti, cijenjeni gospodine dekane i profesore Rebiću, ugledni skupe!

Posebno sam zahvalan na vašem ljubaznom pozivu te mi je veoma draga da vas mogu osobito srdačno pozdraviti u ime Teološkog fakulteta „Matija Vlačić Ilirik” i u ime Saveza baptističkih crkvenih općina u Jugoslaviji.

Ovaj je skup izuzetno značajan, jer obraduje nadasve aktualnu temu „Kršćanstvo i kultura”. Sigurno je da u svakoj kulturi kršćanstvo ima svoje naročito mjesto svojim doprinosom. A u svakoj kulturi treba vršiti svoju najvažniju zadaću svjedočanstva o Kristu a izvršujući njegov nalog: „Idite po svem svijetu i propovijedajte Evangelje svakom stvorenuju!”

Želim osobito Gospodnje vodstvo u svem radu ovoga skupa.